

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽMONIŲ PALAIKŲ LAIDOJIMO ĮSTATYMO NR. X-1404
2, 11, 11¹, 13, 25, 27, 33 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
(TOLIAU – PROJEKTAS)**

(TAP NR. 21-971(3), 21-972(3); TAIS NR. 21- 24501(4), 21-20430(5))

2022-02-09 Nr. NV-322

Vilnius

1. Projekto rengėja – Aplinkos ministerija (AM).

2. Projekto tikslas – patikslinti kremavimo veiklos licencijavimo nuostatas siekiant pašalinti korupcinės rizikos veiksnius aiškiai nustatant reikalavimus pareiškėjams, siekiantiems gauti kremavimo veiklos licenciją. Atsižvelgiant į teisės aktų reikalavimus siekiama patikslinti kai kurias kremavimo veiklos licencijavimo nuostatas ir pašalinti ekshumavimo reglamentavimo spragas aiškiai nustatant, kada būtina gauti leidimą ekshumuoti žmogaus palaikus.

3. Dabartinė situacija:

- 2020 m. rengiant Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. gegužės 28 d. nutarimo Nr. 534 „Dėl Kremavimo veiklos licencijavimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą atsižvelgus į Specialiųjų tyrimų tarnybos 2020 m. vasario 14 d. antikorupcinio vertinimo išvados Nr. 4-01-1279 „Dėl kremavimo veiklos licencijavimo“ (toliau – Išvada) 1 punkte pateiktus siūlymus (t. y. patikslinti kvalifikaciją, kurią turi turėti pareiškėjo personalas ir patikslinti reikalingų pateikti dokumentų sąrašą, siekiant gauti kremavimo veiklos licenciją), iškilo poreikis (kuris pažymimas Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2020-07-17 išvadoje Nr. NV-1996) teisiškai reglamentuoti Žmonių palaikų laidojimo įstatyme nuostatas, suteikiant įstatyminių pagrindą kai kurioms Kremavimo veiklos licencijavimo taisyklių nuostatoms ir perkelti jas į įstatymą;
- Atsižvelgiant į galiojančią ekshumavimo teisinę reguliavimą, Įstatyme neaptarti atvejai, kai žmogaus palaikai ekshumuojami pasibaigus kapo ramybės laikotarpiui ir neaišku, ar tokiu atveju reikia gauti leidimą ekshumuoti žmogaus palaikus. Siekiant išvengti Įstatymo nuostatų interpretavimo, AM pažymi apie iškilusią būtinybę reglamentuoti visus praktikoje pasitaikančius ekshumavimo atvejus.

4. Projekto esmė – siūloma:

- įvertinus Išvadoje pateiktus siūlymus, aiškiai nustatyti reikalavimus, kuriuos turi atitikti įmonė, siekianti gauti kremavimo veiklos licenciją;
- atsižvelgiant į tai, kad kremavimo veiklos licencijos originalas nebus išduodamas, atsisakyti nuostatų dėl kremavimo veiklos licencijos dublikato išdavimo;
- įvertinus Lietuvos savivaldybių asociacijos siūlymus ir praktikoje kylančius Įstatymo taikymo neaiškumus, nustatyti, kad už savivaldybės lėšas įrengto kolumbariumo nišos suteikimą mokamas savivaldybės tarybos nustatyto dydžio mokestis;
- atsižvelgiant į Kultūros ministerijos siūlymą ir termino „ekshumavimas“ pasitaikančią interpretavimą, apibrėžti terminą „ekshumavimas“;
- patikslinti nuostatas susijusias su žmogaus palaikų ekshumavimu kapinėse, aptariant visus galimus ekshumavimo atvejus ir pasibaigus kapo ramybės laikotarpiui, ir jam nepasibaigus, taip pat ekshumuojant urnas;
- įvertinus technologinę pažangą ir galimą lengvesnį už kapavietės priežiūrą atsakingo asmens pasiekiamumą, patikslinti kapinių priežiūrėtojų kaupiamų duomenų sąrašą įrašant el. paštą;
- įvertinus Lietuvos savivaldybių asociacijos siūlymus ir praktikoje kilusias Įstatymo įgyvendinimo problemas (registravimo procedūrų nesklandumus, specialistų, lėšų trūkumą),

pratešti terminą iki 2028 m. sausio 1 d., per kurį savivaldybės privalo kapinių žemės sklypus įregistruoti Nekilnojamojo turto registre.

Projekto nauda ir įgyvendinimo kaštai:

- priėmus Projektą būtų pašalinti kremavimo veiklos licencijavimo korupcijos rizikos veiksniai, Įstatyme bus aptarti visi praktikoje pasitaikantys ekshumavimo kapinėse atvejai ir pašalintos reglamentavimo spragos;
- AM pažymi, kad Projektui įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės. Administracinė našta kremavimo įmonėms nesikeis (nedidės).

5. Derinimas:

- Įstatymo projektas svarstytas 2022 m. sausio 25 d. tarpinstituciniame atstovų pasitarime ir patikslintas pagal Teisingumo ministerijos pastabą, Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2022 m. sausio 19 d. išvadoje Nr. NV-149 bei tarpinstitucinio pasitarimo metu pateiktas pastabas ir pasiūlymus. Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė Projektui papildomų pastabų ir pasiūlymų neturi.

6. Atitikimas Vyriausybės programos nuostatoms – tiesiogiai neįgyvendina.

7. Dalykinio vertinimo išvada – siūlome Projektą svarstyti Vyriausybės posėdžio A dalyje.

Ekonomikos politikos grupės vyresnioji patarėja

Jurgita Gaižiūnienė

Jurgita Gaižiūnienė, tel. +37070663780, el. p.
jurgita.gaiziuniene@lr.v.lt